

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ที่สร้างและพัฒนาขึ้นนี้ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน คือ ลักษณะผลการปฏิบัติงานที่เป็นเป้าหมาย เกณฑ์การปฏิบัติงาน เกณฑ์การให้คะแนนมาตรฐานหรือคะแนนจุดตัด การตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกใช้วิธีโนนกรุป (known group method) การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงใช้วิธีการหาความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนเชิงรากน้อย จำนวน 8 คน ครู - อาจารย์ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 12 คน ในปีการศึกษา 2537 และผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์ในสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 คน ครู - อาจารย์ที่สอนภาษาไทยและได้รับรางวัลครูสอนภาษาไทยดีเด่นของกรมสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 คน ครู-อาจารย์ ที่สอนภาษาไทย และได้รับรางวัลครูภาษาไทยดีเด่นของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2 คน ผู้คัดเลือกผู้ทดสอบผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 1 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย บทความ คำถามในการสัมภาษณ์ แถบเสียงบันทึกการอ่านและการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบบพิจารณาเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” หลังจากพิจารณาและปรับปรุงเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” แล้วผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยนำเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ไปให้ครู-อาจารย์ จำนวน 12 คน ประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” โดยครู - อาจารย์ ฟังจากแถบเสียงการอ่าน การตอบคำถามในการสัมภาษณ์ของนักเรียนจำนวน 8 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าสถิติพื้นฐานและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง ความเที่ยง

สรุปผลการวิจัย

1. ได้เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยที่มีการออกเสียงตามลักษณะของคำที่มี “ร” และ “ล” รวม 4 ลักษณะคือ คำที่มี “ร” และ “ล” อยู่ในรูปพยัญชนะต้น พยัญชนะควบกล้ำ อักษรคู่ในอักษรนำและอักษรเคียง และพยัญชนะต้นในพยางค์เชื่อม โดยที่การออกเสียงของคำแต่ละลักษณะมีการออกเสียงเป็น 5 แบบ คือ เสียงรัว เสียงกระทบ เสียงเปิด เสียงข้างลิ้น และไม่ออกเสียง

มาตรฐานของเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” จากการกำหนดมาตรฐานด้วยวิธีการกำหนดการปฏิบัติงานของผู้สอบอื่น ๆ วิธีการนับลดจาก 100 % และวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ สำหรับการอ่านมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 80,70 และ 77 สำหรับการตอบคำถามในการสัมภาษณ์มีมาตรฐานแตกต่างกันเป็นร้อยละ 80,70 และ 47 ตามลำดับ สำหรับการอ่านและการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 80,70 และ 79 ตามลำดับ

สรุปมาตรฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ มาตรฐานที่ได้จากวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ ได้แก่ คะแนนจุดตัด 37,17 และ 66 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77,47 และ 79 สำหรับการประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในการอ่านการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ และการอ่านและการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ตามลำดับ

2. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยมีความตรงเชิงเนื้อหาตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน และผลการตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกด้วยวิธีโนนกรุป พบว่าการประเมินโดยใช้เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ที่ผู้วิจัยพัฒนามีความสอดคล้องกับเกณฑ์ภายนอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เฉพาะลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นเป้าหมายประเภทการอ่าน และประเภทการอ่านและการสัมภาษณ์

3. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยมีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน เฉพาะการประเมินจากการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ ตามผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของฟริดแมน ซึ่งมีค่า ไค-สแควร์ เท่ากับ 2.27 แต่การประเมินจากการอ่านไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ของผู้ประเมิน ไม่มีความสอดคล้องกันโดยปรากฏผลค่าความเที่ยงของผู้ประเมิน 1 คน เท่ากับ .40, .50 และ .60 สำหรับการอ่าน การตอบคำถามในการสัมภาษณ์การอ่าน และการตอบคำถามในการ สัมภาษณ์ ตามลำดับ และค่าความเที่ยงของผู้ประเมินทั้งหมดเท่ากับ .89, .92 และ .95 สำหรับการอ่าน การตอบคำถามในการสัมภาษณ์ และการอ่านในการสัมภาษณ์ ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ตรวจสอบความเที่ยงของเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของ การออกเสียง “ร” และ “ล” แยกตามกลุ่มประสบการณ์ในภาษาไทยของผู้ประเมิน พบว่า ครู-อาจารย์ ที่ไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” มีความสอดคล้องกันสูงกว่า ครู - อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษา ไทย และ ครู-อาจารย์ที่ได้รับรางวัลครูสอนภาษาไทยดีเด่น

ผลการตัดสินลักษณะการออกเสียงในการอ่านและการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องในการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญตัดสินลักษณะการ ออกเสียงได้ตรงกันทั้ง 6 คน เพียงร้อยละ 39.29 และร้อยละ 60.71 สำหรับคำในการอ่านและ การตอบคำถามในบทสัมภาษณ์ตามลำดับ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยที่ พัฒนาขึ้น มีความตรงเชิงเนื้อหา การที่เกณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหาตามความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้น เป็นเพราะในกระบวนการพัฒนาเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของ การออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหลักการพัฒนาเกณฑ์ ในสาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา โดยเริ่มจากการศึกษามโนทัศน์เบื้องต้นเกี่ยวกับเกณฑ์ จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราภาษาไทย หลักภาษา ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร แบบเรียน ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และวิเคราะห์คำ จึงทำให้เกณฑ์มีลักษณะชัดเจนและเป็นไป หลักในการวัดและการประเมินผลการศึกษาจะต้องมีเกณฑ์เพื่อวัดและประเมินผลในการปฏิบัติ งาน การวัดผลการปฏิบัติงานต้องวัดและประเมินจากความรู้และทักษะที่ผู้เรียนได้รับมาจากการ เรียนการสอนตามหลักสูตรและประสบการณ์นอกห้องเรียน และการพัฒนาเกณฑ์สำหรับการ ประเมินการปฏิบัติงานต้องเริ่มจากการกำหนดลักษณะการปฏิบัติงานของผู้เรียนแต่ละส่วนแล้ว จึงพัฒนาเกณฑ์การปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นเป้าหมาย เกณฑ์

การให้คะแนน และมาตรฐาน (Meskauskas, 1976; Messick, 1984; Taylor, 1994 และ เสถียร อดสาหะ, 2526)

2. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงจำแนก เฉพาะลักษณะการปฏิบัติงานด้านการอ่าน และรวมการอ่าน และการสัมภาษณ์ การที่เกณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงจำแนกในการแยกกลุ่มนักเรียนที่ออกเสียงได้ถูกต้องใช้กับนักเรียนที่ออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง นั้นเป็นเพราะว่าการพัฒนาเกณฑ์มีการกำหนดมาตรฐานได้เหมาะสม คือ ไม่ต่ำเกินไปหรือสูงเกินไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ 3 วิธีคือ วิธีการกำหนดมาตรฐานตามผลการปฏิบัติของผู้สอบคนอื่น ๆ วิธีการกำหนดมาตรฐานจากการนับลดจาก 100 % และวิธีการกำหนดมาตรฐานโดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ และวิธีที่เหมาะสมที่สุด คือ วิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจซึ่งก็ตรงกับที่ กลาส (Glass, 1978) ได้กล่าวถึงวิธีการกำหนดมาตรฐาน โดยวิธีการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจนั้น พิจารณาเลือกค่าที่เหมาะสมที่เป็นคะแนนที่จะลดความน่าจะเป็นของการตัดสินใจผิด ซึ่งทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด และเพิ่มความน่าจะเป็นของการตัดสินใจที่ถูกต้องให้มากที่สุด

3. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีความเที่ยงจากผู้ประเมินมากกว่าในระดับสูง แต่มีความเที่ยงจากผู้ประเมินหนึ่งคนในระดับต่ำ ผู้วิจัยคาดว่า เป็นเพราะผู้ประเมินซึ่งเป็นครู - อาจารย์ มีประสบการณ์ต่างกันคือ เป็นครูที่สอนภาษาไทยมากกว่า 10 ปี เป็นครูที่สอนภาษาไทยแค่เดี๋ยวนั้น และเป็นครูที่ไม่ได้สอนภาษาไทย ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความสอดคล้องของการประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ตามกลุ่มครู - อาจารย์ ที่มีประสบการณ์น้อยและมาก ปรากฏว่ากลุ่มครูที่มีประสบการณ์น้อย ประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” มีความสอดคล้องกันสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีความตั้งใจและพยายามทำตามเกณฑ์ที่กำหนด และผู้วิจัยมีการวิเคราะห์การออกเสียงของนักเรียนในการอ่านและการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ จากผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญตัดสินสอดคล้องกัน คิดเป็นร้อยละ 39.29 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญถือว่าตนเองมีความชำนาญแล้วจึงไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด จึงทำให้ผลการประเมินไม่สอดคล้องกัน ดังนั้นในการที่จะนำเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ไปใช้ควรมีการฝึกฝนผู้ที่ประเมินให้มีความสามารถในการจำแนกเสียงให้ถูกต้องเป็นอย่างดีก่อน

4. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในการอ่าน มีความตรงและความเที่ยงจากผู้ประเมินทั้งหมดสูงกว่าการสัมภาษณ์ เพราะในการสร้างบทความ มีการควบคุมจำนวนคำได้เท่ากัน และมีการปรับปรุงบทความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ตามรายชื่อในภาคผนวก ค.

5. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น มีปัญหาในการตัดสินการออกเสียง “ล” น้อยกว่า “ร” และ “ร” และ “ล” ในตำแหน่งของพยัญชนะควบกล้ำจะมีปัญหามากกว่าตำแหน่งอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานประกอบการศึกษาวิชาสัตสาศาสตร์ ของ นิภา นิรัตติศรี และ คณະ (2526) นงนุช จันทราภัย และ วิไลลักษณ์ เดชะ (2526) และงานวิจัยของ แสงจันทร์ ตรียกุล (2529)

6. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” มีการกำหนดมาตรฐานโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญ ดังนั้นมาตรฐานจึงค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยในการออกเสียง “ร” และ “ล” ของนักเรียน จึงต่ำกว่ามาตรฐานเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายบุคคล

7. ผู้ประเมินมีความตรงเชิงจำแนกคือ ผู้ประเมินมีคุณสมบัติเป็นครู - อาจารย์ที่สอนภาษาไทยดีเด่น และครู-อาจารย์ที่สอนภาษาไทยมากกว่า 10 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทยไปใช้

1. เกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทย สามารถนำไปใช้ประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” กับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพราะผู้วิจัยได้สร้างมาจากการวิเคราะห์คำที่มีอยู่ในหนังสือภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ 2530

2. ในการนำเกณฑ์การประเมินไปใช้ ผู้ใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อชี้แนะตลอดจนข้อปฏิบัติในคู่มืออย่างละเอียด เพื่อจะได้ใช้เกณฑ์การประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ผู้ประเมินควรจะฝึกการฟังการออกเสียง “ร” และ “ล” เพื่อที่จะสามารถแยกเสียง “ร” และ “ล” ได้ถูกต้อง ก็จะทำให้เกณฑ์การประเมินมีความเป็นปรนัยมากขึ้น

3. มาตรฐานในการประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ตามเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้น เป็นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นสำหรับแยกการออกเสียงได้ถูกต้อง ตามที่ควรจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น หากมีการนำไปใช้ในระดับอื่นๆ ควรต้องมีการปรับมาตรฐานใหม่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. เนื่องจากการตัดสินลักษณะการออกเสียงและความแตกต่างด้านประสบการณ์ของผู้ประเมินในการใช้เกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นเป็นสาเหตุทำให้เกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีความเที่ยงจากผู้ประเมินหนึ่งคนค่อนข้างต่ำ ควรมีการศึกษาวิจัยต่อไปว่า ความแตกต่างด้านการตัดสินลักษณะการออกเสียง และความแตกต่างด้านประสบการณ์ด้านภาษาไทยของผู้ประเมินมีผลอย่างไรต่อค่าความเที่ยง

2. ควรมีการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้น โดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่แตกต่างกันของผู้ประเมินโดยใช้สูตรตามหนังสือของ คำวนี และ ฮีท วิเคราะห์ความแปรปรวนหลายทาง

3. ควรมีการวิเคราะห์ตรวจสอบความเป็นรายคำ

4. ควรมีการศึกษาวิธีการกำหนดมาตรฐานวิธีอื่น ๆ

5. การสร้างเกณฑ์สำหรับลักษณะการปฏิบัติคนเป็นแบบอื่น เช่น การอ่านข่าวทางวิทยุ และการอ่านคำพูดเทียบเสียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย